

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Кафедра педагогіки та психології управління соціальними системами імені
акад. І.А. Зязюна

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ**

НАУКОВА (ВИРОБНИЧА) ПРАКТИКА

рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий)</i> перший (бакалаврський) / другий (магістерський)
галузь знань	<i><u>05 Соціальні та поведінкові науки</u></i>
спеціальність	<i><u>053 Психологія</u></i>
освітня програма	<i><u>053 Психологія</u></i>
вид дисципліни	<i><u>практична підготовка, обов'язкова</u></i> (загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)
форма навчання	<i><u>денна, заочна</u></i>

Харків – 2024 рік

Навчальні матеріали практики

Практика передбачає такі види робіт:

1. Засвоєння методик виконання наукових досліджень, планування і організації експерименту, обробку результатів експерименту.

Аспірант обирає та обґрунтовує необхідний комплекс методик для виконання наукового дослідження, за необхідності розроблює власний психодіагностичний інструментарій, готує/корегує план та організацію експерименту, проводить первинну та аналітичну обробку отриманих даних за допомогою статистичних методів аналізу даних.

2. Виконання оригінального дослідження за темою наукового дослідження аспіранта;

Аспірант проводить формувальний етап наукового дослідження. Складає загальну програму експерименту, особливості впровадження програми у експериментальних і контрольних групах, вхідний контроль груп, що беруть участь в експерименті, проведення експерименту, підведення підсумків експерименту

3. Підготовка, представлення та обговорення результатів наукових досліджень: участь у наукових конференціях, семінарах, підготовка до друку наукових публікацій за темою наукового дослідження аспіранта;

Важливою формою обміну науково-педагогічним досвідом є доповіді у межах проведення науково-практичних заходів у закладі вищої освіти. Під час проходження практики аспіранти готують виступ по темі власної педагогічної та наукової діяльності

4. Участь аспірантів у науково-дослідницькій діяльності за місцем проходження практики;

Аспірант впродовж практики відвідує фахівців/аспірантів, які займаються науково-дослідною діяльністю. Впроваджує результати своєї науково-дослідної діяльності у інших установах за можливості.

5. Підготовка звіту та захист результатів практики

Звіт про проходження практики готується за всіма видами діяльності, які виконуються аспірантом під час практики.

Література та навчальні матеріали

1. Положення про аспірантуру, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД https://drive.google.com/file/d/1GQXsfcP02WVErY2j6VQHujhNh_xPsZgl/view

2. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії в аспірантурі, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД

https://drive.google.com/file/d/1TP1zmObzR1pymt-YjIT_alsOF8uloLW_/view

3. Положення про наукову (виробничу) практику аспірантів, прийняте 30.01.2021 р

<https://drive.google.com/file/d/1qipBHsXhwiDuJvEjUselvDXhFepK7KHf/view>

4 Закон України «Про освіту» Відомості Верховної ради України 2019, №2657-VIII, 2661 – VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

5. Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

6. Про Національну доктрину розвитку освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>

6. Етичний кодекс ученого України. Документ v0002550-09 від 15.04.2009. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>

7. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / заг. ред.: Н. Г. Сорокіна та ін. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

8. Основи наукових досліджень / Романовський О. Г., Черкашин А. І., Грень Л. М., Резнік С.М. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. 150 с.

9. Основи науково-психологічних досліджень : навч.-метод. посіб. / Автори : З. М. Адамська, І. П. Андрійчук, О. М. Воронкевич, Г. К. Радчук, С. В. Чопик, М. М. Шпак / ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.

10. Положення про науково-дослідну частину Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» <http://science.kpi.kharkov.ua/polozhennya-ntu-khpi/>.

11. Положення про Центр комерціалізації інтелектуальної власності та трансферу технологій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» <http://science.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennya-pro-centr-kommercializacii.pdf>.

Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу здобувачів

Самостійна робота здобувачів (СРС) займає провідне місце у системі сучасної вищої освіти. З усіх видів навчальної діяльності СРС значною мірою забезпечує формування самостійності як провідної риси особистості здобувача.

Самостійна робота завершує завдання усіх інших видів навчальної діяльності. Адже знання, що не стали об'єктом власної діяльності, не можуть вважатися дійсним надбанням людини. Тому СРС має навчальне, особисте та суспільне значення.

Навчальна діяльність характеризується суб'єктністю, активністю, предметністю, цілеспрямованістю, наявністю структури та змісту.

Особливими ознаками самостійної навчальної діяльності є такі:

- зміни самого суб'єкта;
- залежність від рівня розвитку здобувача та опора на досягнутий рівень розвитку;
- засвоєння загальних способів дій та наукових понять;
- передумання загальних засобів дій вирішенню завдань;
- залежність змін психічних властивостей та поведінки тих, хто навчається, від результатів їх власних дій.

Виконання самостійної роботи передбачає:

1. Опрацювання навчальної літератури за допомогою бібліотеки університету, мережі Інтернет.
2. Вивчення навчального матеріалу, який дається для самостійної роботи.
3. Засвоєння знань, видів та способів діяльності в конкретній предметній галузі.
4. Самоперевірка засвоєних знань за допомогою представлених питань.

За необхідності можна отримати індивідуальну консультацію викладача щодо виконання самостійної роботи. Для цього на кафедрі кожного семестру розробляється графік консультацій викладачів.

Питання самостійної роботи під час проходження практики

1. Вивчення фахових джерел з обраної теми дослідження, їх критичний аналіз.
2. Окреслення кола проблем, які потребують вирішення. Конкретизація теми дослідження, обґрунтування її актуальності.
3. Оформлення бібліографії з теми, обраної для дослідження.
4. Проведення дослідження враховуючи світовий досвід з психології.
5. Застосування інноваційних інструментів і технологій пошуку для аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних.
6. Оформлення індивідуального плану, звіту та відгуку про проходження практики.

Література для самопідготовки:

1. Положення про аспірантуру, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД https://drive.google.com/file/d/1GQXsfcP02WVErY2j6VQHyjhNh_xPsZgl/view
2. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії в аспірантурі, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД https://drive.google.com/file/d/1TP1zmObzR1pynt-YjIT_alsOF8uloLW_/view
3. Положення про наукову (виробничу) практику аспірантів, прийняте 30.01.2021 р <https://drive.google.com/file/d/1qipBHsXhwiDuJvEjUselvDXhFepK7KHf/view>
4. Закон України «Про освіту» Відомості Верховної ради України. 2019. №2657-VIII. 2661 – VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Про Національну доктрину розвитку освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>
6. Етичний кодекс ученого України. Документ v0002550-09 від 15.04.2009. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
7. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / заг. ред.: Н. Г. Сорокіна та ін. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
8. Основи наукових досліджень / Романовський О. Г., Черкашин А. І., Грень Л. М., Резнік С.М. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. 150 с.
9. Основи науково-психологічних досліджень : навч.-метод. посіб. / Автори : З. М. Адамська, І. П. Андрійчук, О. М. Воронкевич, Г. К. Радчук, С. В. Чопик, М. М. Шпак / ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.
10. Положення про науково-дослідну частину Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» <http://science.kpi.kharkov.ua/polozhennya-ntu-khpi/>.
11. Положення про Центр комерціалізації інтелектуальної власності та трансферу технологій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» <http://science.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennya-pro-centr-kommercializacii.pdf>.

Методичні вказівки/рекомендації до виконання індивідуального завдання

Тематика практики визначається відповідно до конкретного напрямку наукового дослідження аспіранта.

Вимоги до оформлення індивідуального завдання:

- звіт про проходження практики, що оформлений відповідно до Положення про наукову (виробничу) практику аспірантів, прийняте 30.01.2021 р <https://drive.google.com/file/d/1qjpBHsXhwiDuJvEjUselvDXhFepK7KHf/view>;
- наукові досягнення доктора філософії, що пройшли апробацію (тези, фахові статті).

Загальні вимоги до оформлення звіту:

- Мова – державна.
- Стиль – науковий.
- Послідовність – логічна.
- Формат сторінок – А4.
- Шрифт та розмір – Times New Roman, 14.
- Міжрядковий інтервал – полуторний.

Список використаної літератури, або бібліографія – це систематизоване складання списку використаних джерел. Іншими словами, ті відомості, за якими навіть стороння людина зможе відшукати конкретну книгу. Список складається в алфавітному порядку на останній сторінці.

Навчально-методичні матеріали для підсумкового контролю

Критерії оцінювання успішності здобувача та розподіл балів

По закінченні практики здобувачі звітують про виконання програми практики.

Звіт із практики здобувач вищої освіти захищає (з диференційованою оцінкою) в комісії, до складу якої входять гарант ОНП, керівник практики, наукові керівники, до яких були приєднані доктори філософії, які самі проводили заняття. Комісія приймає диференційований залік після закінчення практики та оформлення здобувачами доктора філософії звітів.

Залік за результатами проходження практики виставляється на підставі таких даних:

- оцінки результатів роботи, наданої в характеристиці керівника практики;
- презентації здобувачами третього рівня вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;
- відповідей на запитання членів комісії із прийому заліку за практику.

У випадку незадовільної оцінки під час захисту результатів практики начальник відділу аспірантури НТУ «ХП» і директор ННІ СГТ може дозволити здобувачу третього рівня вищої освіти повторний захист на підставі службової записки завідувача кафедри.

Повторне складання диференційованого заліку допускається не більше одного разу.

Отримання оцінки «незадовільно» після перескладання є підставою для відрахування.

Здобувача вищої освіти, який не з'явився на практику без поважної причини, вважають таким, що одержав оцінку «незадовільно» та відраховують з Університету.

Таблиця 2 -Розподіл балів для оцінювання практики здобувача

№ п/п	Завдання, виконані аспірантами	Бали
1	Засвоєння методик виконання наукових досліджень, планування і організації експерименту, обробку результатів експерименту	25
2.	Виконання оригінального дослідження за темою наукового дослідження аспіранта	25
3.	Підготовка, представлення та обговорення результатів наукових досліджень: участь у наукових конференціях, семінарах, підготовка до друку наукових публікацій за темою наукового дослідження аспіранта	25

4.	Участь аспірантів у науково-дослідницькій діяльності за місцем проходження практики	25
5.	Підготовка звіту та захист результатів практики	25
Загальна кількість балів		100

Таблиця 3 -Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F